

Chlum Svaté Maří

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Sokolov

Nadmořská výška: 539 m n. m.

Počet obyvatel: 314

Adresa URL: www.chlumsvatemari.cz

Okres: Sokolov

GPS souřadnice: 50.149837N, 12.535644E

První pís. zmínka: 1341 (682 let)

PSČ: 357 09

Památky a zajímavosti Chlum Svaté Maří

Nejzajímavější a nejznámější památkou je poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie. Důvodem pro rozsáhlou novostavbu byl jednak prudce vzrůstající počet poutníků pro něž starý kostel z roku 1492, již nestačil povýšení Chlumu sv. Maří v roce 1687 na proboštství. Přitom sehrála reprezentační potřeba chlumských patronátních pánů z řádu křižovníků s červenou hvězdou nemalou úlohu. Křižovníci zaujímalí v Čechách vysoké postavení a požívali především v Praze, sídle českého velmistra řádu, velké úcty. Od konce 14. století vlastnil řád křižovníků s červenou hvězdou patronátní práva na Chlum sv. Maří. Třicetiletá válka, kdy byla celá řada statků řádu zabavena, přinesla křižovníkům velké škody. Ale koncem 17. století se situace řádu zase značně zlepšila - také díky přísné kázní řádu.

Základní kámen byl položen v roce 1687 a práce na dvouvěžovém průčelí trvaly do roku 1691.

Téměř zároveň, od roku 1690 do 1692, byla stavěna milostiná kaple. Po skončení prací na západní straně se v roce 1692 začalo s druhým úsekem stavby, hlavním chrámem. Jako první úsek hlavního chrámu byl dokončen presbytář. V roce 1694 byl včetně štukové výzdoby natolik hotový, že se dne 23. října tohoto roku mohly sloužit první mše svaté, a o pět let později v roce 1699 byla dokončena zbývající stavba natolik, že se mohlo začít s úpravou interiéru. Štukatér, který vytvořil střídmostukovou výzdobu, není známý. Malířem, od kterého pochází bohatá nástropní malba, je Johann Jakob ze Steinfelsu, pocházející z Prahy. Dne 11. května 1701 chlumský probošt Franz Rivola kostel vysvětil. Dne 11. května 1702, tedy přesně rok nato, byl hlavní chrám slavnostně konsekrován pražským světícím biskupem Veitem, den nato také milostiná kaple. Tím sice byla dokončena výstavba hlavního chrámu a provedena také část stavebních plánů, ale dokončení jednotlivých částí zařízení (oltáře, kazatelna atd.) trvalo ještě déle.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie je tradičním místem, kde se konají již mnoho let poutě. Uskutečnila se zde druhá pouť celé plzeňské diecéze katolické církve za účasti sídelního biskupa monsira Františka Radkovského. Kostel Nanebevzetí Panny Marie je dominantní stavbou v Chlumu Svaté Maří. Díky poutím, které se zde konají každý rok, do malé obce zavítají tisíce turistů.

V obci se dále nachází několik zachovaných hrázděných domů.

